

REDACTIUNEA,
Administrația și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisorile neratificate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se returnează.
Iașerile
se trimisese la Administrația
Brașov și la următoarele
BIROURI de AMPLURI:
In Viena la M. Dukas Nachf.
Suz. Angererfeld & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. O-
pelik Nachf., Anton Oppelik.
In Budapesta la A. V. Golber-
ger, Ekstein Bernat, Iuliu Le-
opold (VII. Krássebet-körut)
Prețul inserțiilor: o serie
garantată pe o coloană 10 bani
pentru o publicare, Fără plăți
mai dese după tariful și în vo-
iașă. — RECLAME pe pagina
8-a o serie 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXXII.

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungarie
Pe un an 24 cor., pe șase luni:
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 3 fr. pe an.
Se primumă în toate
sălile postale din țară și în
afară și la d-nii colectorilor.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrația, Piața mare
nr. 30, în ziua nr. 30, etajul
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un esem-
pliar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 131.

Brașov, Joi 18 Iunie (1 Iulie)

1909.

S'o facem!

In nrul 58 al „Drapelului” a apărut un articol-apel pentru înființarea unei *Societăți românești de colportaj*. Autorul articolului, care semnează „Nemo” face apel la „Finanzmann”-ii noștri, ca să-și spună cuvântul în chestia modalității, cum s'ar putea organiza, înființa și îndeosebi cum s'ar putea finanța întreprinderea.

Suntem convinși, că finanțierii noștri vizați își vor spune cuvântul lor în această chestie de însemnătate deosebită. Nu le vom conturba deci cercul, neavând nici o pretenție de-a influența asupra opiniei lor de specialiști, care se va da de bună samă în deplină cunoștință de cauză și cu chibzuiala, care-i caracterizează. Așteptăm.

Dar în meritul „nematerial” al chestiei socotim, că trebuie să zicem și noi câte ceva.

Declarăm dela început, că propunerea d-lui „Nemo” o aprobăm cu toată căldura, și avem cunoștință, că ea a fost primită cu plăcere pretutindeni. Ne împlinim deci numai datorința de publiciști, voind să adăugem la motivele aduse de „Nemo” și din partea noastră unele considerații principiale, cari ne impun să nu pierdem din vedere această însemnată chestie, și de cari am dori să se țină samă la realizarea ideii.

Organizarea colportajului românesc este o problemă în prima linie culturală, a cărei însemnătate trebuie să preocupe pe toți intelectualii noștri fruntași și pe toate societățile noastre culturale.

Înainte de toate nu este indiferent pentru noi, că cine va lua în mână realizarea proiectului, fiind colportajul plănuț numai un mijloc de a ajunge la un scop mai înalt: propaganda culturală extensivă și intensivă în spirit național românesc prin răspândirea cuvântului *bine scris* al neamului.

Nu incupe deci îndoială, că cel ce va ține în mână cărma acestei acțiuni culturale, săvârșită prin colportajul cărților și revistelor românești, acela va putea să influențeze în sensul dorit de el asupra propagandei noastre culturale în cele mai largi cercuri ale neamului nostru. Cugetați-vă numai la cazul, că acel „cineva” ar putea să creadă, că face cea mai bună propagandă culturală între „valahii” noștri, dacă va răspândi prin colportorii săi „Lumina” din Budapesta, „Severinul” din Caransebeș sau „Ungaria” din Cluj. Cugetați-vă că va întreprinde — tot pentru colportorii săi — o editură de cărți brevătate „anumit” pentru o „anumită” cultură valahă, răspândind între noi un duh străin, într-o limbă pocită românească... Dar se poate întâmpla și alt caz. Acel „cineva” cu cărma acestei acțiuni în mână, poate să fie condus de intenții curate, dar va lucra în spirit curat comercial. El va răspândi — evident — acele cărți, cari i se vor oferi spre desfacere în condițiile cele mai avantajoase. Va

preferi — firește — cărțile pentru cari i s'au acordat zicem 50% rabat, și va neglija pe cele cu 30%. Natura negustorească a lucrului aduce însă, ca — tot în mod firesc — cărțile cu rabat de 50% să fie o marfă proastă, care înțarcă publicul dela carte în loc să-l indulcească, câtă vreme cele cu 30% să fie tocmai cărțile cele mai bune.

Nu mai lungim vorba. Constatăm numai, că organizarea colportajului românesc atârână foarte mult dela *conducerea intelectuală*, am putea zice *literare* a întreprinderii.

De aci urmează două concluzii foarte însemnate.

Prima concluzie este, că realizarea propunerii lui „Nemo” este foarte *urgentă*. E datorința noastră să prevenim pe alții, cari ar putea prinde idea îndată și dispunând de „alte” mijloace, să ne ia terenul de sub picioare și să ne lase numai truda de a cărpăci ulterior ici colo stricăciunile intelectuale, ce ne-ar face în toate părțile. Orice întârziere ar fi un păcat săvârșit de noi în contra noastră.

A doua concluzie este, că pe lângă conducerea comercială, întreprinderea aceasta va trebui să aibă în fruntea sa un for suprem intelectual-cultural-literar, care să ofere toată garanța, că înaltul scop cultural românesc, urmărit prin colportajul plănuț nu se va subordina niciodată considerațiilor negustorești, și care să știe da directiva adevărată propagandei noastre culturale.

Acest consiliu de direcțiune literar-cultural va trebui deci să fie ales pe sprâncenă. Și în acest scop nu cunoaștem un consiliu mai chemat, decât *secțiile literare-științifice* ale *Asociațiunii*. Ele ar fi cele mai chieimate să stabilească lista cărților și revistelor noastre, menite a fi răspândite prin colportaj, clasificându-le după natura lor de interes general, sau special, cu destinație pentru orașe sau pentru sate; iar direcțiunea comercială a întreprinderii va trebui să urmeze avizul lor, întru toate, exchizând din colportaj orice carte sau revistă — negustorește poate foarte rentabilă — dacă secțiile Asociațiunii nu ar înregistra-o în lista lor.

Având în vedere, că secțiile literare științifice ale Asociațiunii se întrunesc în ședințe plene la 1 Iulie v, li se impune — socotim — datorința să se ocupe cu idea colportajului, lansată de pressă și bine primită pretutindeni de publicul nostru.

În secțiile literare-științifice ale Asociațiunii — un alt mare avantaj în cauză — avem și câțiva excelenți finanțieri (d. ex. d-l P. Cosma și d-l I. Lăpădat) astfel că în sânul lor s'ar putea discuta cestia (ca nicăiri într-alt loc) din *ambele* puncte de vedere, și din punctul de vedere cultural și din cel financiar-comercial. Și nouă ni se pare, că în fruntea listei de subscriere pentru acții, ce va fi să se lanseze, după ce și vor fi dat avisul lor financiarii noștri chieimați, — s'ar cuveni să cetim iscălitura d-lor membrilor ai secțiilor.

În sfârșit încă ceva despre *colportori*.

Unul dintre colportori, cel însărcinat cu colportajul literar la orașe, în casele intelectualilor noștri, va trebui să fie un bărbat cult și cu suficiente cunoștințe literare. El nu va fi un simplu agent comercial, ci în același timp un pioner al culturii românești, conștiu de chemarea sa, care să fie întimpinat pretutindenea cu dragoste și cu respect. Și — cu gândul la succesele într'adevăr frumoase, pe cari le-a realizat societatea p. fond de teatru român în anul din urmă prin munca inteligentă și însuflețită a agentului său cultural, — ne punem întrebarea dacă — din interes material și cultural — nu s'ar putea împreuna aceste două agenții culturale, cel puțin la început, în una și aceeași mână? Societatea pentru fond de teatru nu ar pierde nimic în urma acestei împreunări; directorului ei artistic i-s'ar deschide un nou și mănos teren de activitate, care i-ar aduce și frumoase venituri materiale, pe cari atât de bine le-ar merita, — iar cauza ar profita foarte mult și — punctum saliens — s'ar putea face *lucrul cu foarte puține parale!*

Așteptăm, că cei chemați să grăiască și să facă!

Misiunea lui Dr. de Lukacs.

Pe astăzi seară este convocată conferința partidului independist, în care se va decide definitiv asupra sorții viitorului cabinet ungar. Omul de încredere al Maj. Sale, consilierul intim și fostul ministru Lukacs a început luni în toată forma tratările cu partidul independist și astfel criza a ajuns în stadiul ei hotărâtor.

Propunerile prezentate de Lukacs șefului partidului independist Francisc Kossuth din însărcinarea Maj. Sale sunt pe scurt următoarele: 1) Formarea unui cabinet independist, în care președinția, ministerele de finanțe și de interne să fie încredințate unor persoane neutrale, cari nu aparțin nici unui partid politic; 2) Noul cabinet are îndatorirea de căpetenie să eșecute reforma electorală în înțelegere cu Coroana și 3) Decisiunea definitivă asupra cesțiunilor pendente dela ordinea zilei să se amâne pe timpul după votarea reformei electorale. În vederea tranșării acestor cesțiuni, în deosebi în ce privește banca independentă, se pot stabili deja acum anumite condițiuni.

Se spune, că Francisc Kossuth, după ce a ascultat propunerile lui Lukacs, a răspuns, că nu crede posibilă realizarea unei înțelegeri pe baza propunerilor prezentate, pe motivul, că este de tot greu, ca independiștii să meargă mână în mână cu reprezentanții acelei politici vechi-liberale, pe care independiștii au combătut-o cu atâta vehemență. Dacă se pune atât de mare pond pe împrejurarea ca din viitorul cabinet să facă parte câțiva bărbați de încredere ai coroanei, atunci — a zis Kossuth —

aceștia ar putea fi mai ușor luați din șirele acelor partide 67-iste, cari au făcut parte din coaliție și cari în forma atitudinii din trecut stau mai aproape de partidul independist.

Precum se vede, Kossuth nu vrea nici astăzi să se despartă de ortacii săi din coaliție și aici zace în momentele de față greutatea rezolvării crizei. Știm, că în timpul din urmă s'au format două curente puternice în sânul kossuthiștilor. Unul reprezentat de Kossuth, a cărui nizuință a fost susținerea legăturilor cu coaliția, iar celălalt condus și susținut de grupul băncii în trunte cu președintele camerei Iusth, care în orice chip vrea să impedece, ca partidul independist să intre din nou în legături mai intime cu partidul constituțional și poporal. Prin urmare Kossuth precum în trecut astfel și în stadiul actual al crizei întâmpină rezistența pe față a grupului condus de Iusth, care în acceptarea bărbaților extra-parlamentari ai coroanei vede o influințare mai puțin periculoasă a caracterului de partid a viitorului cabinet independist și prin urmare pare mai dispus a intra în tratări cu omul de încredere al coroanei.

Deosebirea aceasta de vederi a eșit la iveală în consfătuirea de alaltieri între Kossuth și Iusth, s'a manifestat luni seara în clubul independist și va eși la iveală desigur și în ședința comitetului executiv și în conferința de azi a partidului. Cine va eși invingător: Kossuth sau Iusth, e secretul viitorului apropiat. Omul de încredere al Maj. Sale a atras desigur atențiunea partidului independist asupra extraordinarei importanțe a momentului, prin care trece azi politica maghiară.

Un puternic curent antiagrar în Austria. Numeroase întruniri a reuniunilor de industriali și comercianți s'au ținut în diferite localități ale Austriei. Duminică s'a ținut un mare meeting de protestare la Karlsbad. S'a luat o rezoluțiune pentru protejarea intereselor tuturor claselor, ce au a suferi pe urma politicii intransigente ale agrarienilor. S'a decis ca neapărat să se încheie convențiuni comerciale cu Statele din Orientul european. Meetinguri de acestea s'au ținut la Pilsen, în Tirolul de Nord, Trautenau, Praga unde ziarul „Clasă” al deputatului ceh Massaryk, a insistat cu deosebire asupra votării tratatului de comerț cu România, care e cel dintâiu factor în politica orientală a Monarhiei austro-ungare.

Cestiunea bisericilor și școlilor în Macedonia. După o știre venită din Constantinopol, din sursă oficială, consiliul de stat otoman a elaborat proiectul pentru regularea chestiunii școlilor și bisericilor din Macedonia, pe următoarele baze: Guvernul prin organele sale, va face o anchetă pretutindeni, unde există neînțelegeri între diversele elemente creștine, în privința naționalității bisericii locale. Iar biserica disputată va fi atribuită naționalității, care se va dovedi că are superioritatea numerică. Ancheta aceasta asupra naționalităților va fi făcută de autoritățile locale, cu concursul unor comisiuni, în care vor figura delegați ai comunităților în conflict. Aromânii și Sârbii, cari revindcă dreptul de a li-se sluji în biserică în limba națională, dar întâmpină azi o

Impotrivire fie din partea patriarhatului grecesc, fie din aceea a exarhatului bulgar, li-se va permite să-și clădească bisericile aparte.

† Dr. Aurel Mureșianu.

Condolențele.

(Urmare.)

Bârlad. Plâng împreună cu întregul popor român, moartea neînfrântului apărător al națiunii române.

Stroe S. Felloescu.

Mediaș. Decedatul Aurel Mureșianu dela Dumnezeu ni-l'a dat; după-această luptă a luptat, earăși Dumnezeu ni-l'a luat. Fie-i numele în veci neuitat.

Dr. Dionisiu Roman, Ioan Moldovan, Romul Mircea, Dr. Dumitru Popp, Dionisie Roman, Bătrânul Ioan Baelariu, Mariu Peculea, Mihail Popoviciu, Vasilie Langa.

Lausanne. Condolențele noastre.

Orghidan, Stăncescu.

Untersynontcz. Deplângim împreună cu toată românirea pierderea marelui Român și binefăcător.

Un recunoscător de acum 20 ani, farmacist Aurel Borgovan.

Deș. Cuprins de adâncă jale, deplâng mutarea dela noi a ilustrului stegar al „Gazetei” și neadormitei sentințele a neamului românesc, Aurel Mureșianu. Să ne rugăm ca Dumnezeu dreptății și al îndurării să-i răsplătească în ceriu jertfa lui de muncă neobosită și fidelitate exemplară, cu care și-a servit națiunea și și-a împlinit chemarea pământească. În veci amintirea lui.

Ioan Cherekes.

Șeica-mare. Regretăm pe pierderea valorosului și devotatului bărbat al neamului.

Racola, Deac, Domșa, Morușca, Blotor.

Beclean. Regretăm din inimă pierderea iubitului nostru unchiu.

Dr. Pavelea și surorile.

Sinaia. Rog primiți sincerile noastre condolențe.

Ioșif Vaida.

București. Condolențe sincere pentru pierderea ireparabilă a soțului iubit, a naționalistului neprihănit.

Vasile Socaciu și familia.

Murgeni. Împărtășim cu toții durerea ce ați suferit prin moartea soțului iubit.

Familia Eremia.

Miercurea. Sincere regrete pentru dureroasa pierdere.

Agnes Dr. Măcelar.

Abrud. În cumplita D-Voastră durere, Vă rog să primiți adevărata mea condolență.

Ana Filip.

București. Primiți condolențele noastre.

Fam. Stroe Popescu.

Viena. Sincerile mele condolențe.

Dr. Doctor.

București. Ne asociem la marea durere ce încercați prin pierderea ilustrului Vostru soț.

Fam. inginer Iliescu.

Făgăraș. Pierderea ireparabilă o deplângem. Dumnezeu să mângăie națiunea și familia.

Macaveiu Vicar, Șerban, Gabor, Clococean, Pop, Streza, Vodă, Crăciun, Recean.

„Lupta” aduce în numărul său din 11 (24) Iunie următorul articol:

A plecat dela noi un suflet mare, pe care îl jelim nu numai ca pe un mort al națiunii, ci și ca pe un mort al tagmei noastre luptătoare. Într'adevăr Dr. Aurel Mureșianu a fost prin întreaga activitate a vieții sale prototipul gazetarului român dela noi. Părăsind o carieră, care putea să-i aducă mai multă mulțumire lumească, el s'a sărit în șanțul redutei „Gazetei” și s'a făcut »primul gazetar de profesiune la noi«. A scris articolul prim și a face corectura manuscriselor și a tiparului, a îngrijii de expediție, a-și trudi creierul cu gândul de unde vei plăti peșepsele, cari cad din greu, a te face și conducător de tipografie, dacă vrei ca foaia să ți-se tipărească și în mijlocul întregii acestei activități: a judeca faptele indivizilor și a-și da seamă de pornirile masselor, de neajunsuri, cari sunt de îndreptat, să se mistue, gândindu-se la căile îndreptării și să ai conștiința, că poți prin cuvântul tău nu numai să îndreptezi, ci și să strici... În sfârșit aceea ce numim gazetărie românească este o activitate foarte multilaterală, foarte complicată și plină de conștiința unei grele răspunderi. În acest înțeles, înzestrat cu o distinsă inteligență și cu o tărie neîntrecută pentru a putea satisface unei datorii atât de grele, având și tradițiile familiei sale și bunele pregătiri, necesare unui om pentru a se putea numi om cult, dar și mai mult necesare unui bărbat, care va sta printre cei dintâi în fruntea luptelor unui neam, mai având însă și bune începuturi de pregătiri în special pentru cariera gazetărească Dr. A. Mureșianu a fost nu numai atunci, când s'a aruncat în șanțul redutei »Gazetei«, dar am putea zice că a și rămas »primul gazetar de profesiune la noi. Căci oara veche părintească din piața mare a Brașovului: reduta pusă cu totul în serviciul »Gazetei« și prin aceasta în serviciul cauzelor neamului. Iată prototipul ziaristului român dela noi!

Un prototip idealizat — vor zice mulți.

Răspundem noi ziaristii:

Într'adevăr poate nu toți dintre noi se înalță până la abnegațiunea eroică, ce a avut-o Mureșianu și mai ales poate nu toți avem tăria convingerilor, așa cum a avut-o dânsul. Oamenii suntem, oameni cu greșeli vor fi și printre noi; dar să nu fie judecată nici odată o tagmă după um-

brele, de cari nu se poate desbăra, ci după luminile, spre cari nizește.

Dr. Aurel Mureșianu a însemnat în mijlocul nostru și biruința intelectului, a cinstei și integrității caracterului și era astfel un luminos semn de îmbărbătare și nădejde pentru noi toți, dar și un semn, că fondul sufletesc al neamului nostru este încă sănătos și vrednic de viață și înflorire. Combătut adese-ori, pe chestiuni de tactică mai ales, dar combătut nu odată cu tărie sau și cu patimă, cum se întâmplă adeseori în focul luptei, ne-am închinat cu toții totdeauna în fața inteligenței și în fața integrității lui Mureșianu.

De mult, deja, valorile luptelor noastre politice au apucat pe cărări, pe cari Mureșianu nu s'ar mai fi simțit în elementul său în fruntea acestei lupte. Dar el a rămas și atunci controlorilor tare în convingerile sale, dar cinstit și cumpătat față de acela, cari îl combăteau, sau pe cari îi combătea.

Și a avut Dr. Aurel Mureșianu și o calitate, care era cu totul specială a sa și în care nu va prea găsi imitatori. Radical și intransigent, necunoscând târgului și milogirii pentru mici favoruri, Dr. Aurel Mureșianu a fost totuși cel mai puțin lovit de procurorii și tribunale. Câtă iscusință, câtă cumpănire a fiecărui cuvânt, câtă tortură sufletească de când deschizi dimineța ușa biroului de redacție până când ai dat forma cea din urmă la mașină.

Dar aceasta o relevăm numai ca o particularitate interesantă, fără a voi să construim din aceasta importanța, pe care a avut-o în mijlocul nostru Mureșianu.

Ceeace a fost Mureșianu pentru luptele noastre naționale și pentru presa noastră, va rămânea în amintirea pioasă a posterității. Dar unde vom găsi pe neînduplecatul om de convingeri, luminat și cinstit și ca adversar, ca să-i ia locul?

Doliul Aromânilor.

„Românul dela Pind” ziarul fraților noștri din Macedonia, publică următorul necrolog:

»Duminea trecută s'a stins la Brașov, Dr. Aurel Mureșianu, directorul proprietar al celui mai vechiu ziar românesc »Gazeta Transilvaniei«. Vestea despre încetarea din viață a acestui viguros luptător al fraților noștri de peste Carpați se răspândi cu iuțeala fulgerului în toate colțurile locuite de Români. Pretutindeni moartea lui Aurel Mureșianu a fost regretată și toți câți i-au cunoscut activitatea și munca fără preget, depusă pe altarul național, s'au grăbit prin telegrame și scrisori de condolențe să ia parte la doliul profund și durerea nemărginită ce a cauzat neamului și familiei pierderea sa.

Cei cari cunosc cât de spinoasă este ziaristica mai ales în Ungaria, unde vecinic ești amenințat de a cădea în temniță, își pot face idee de marea dragoste ce trebuie să fi avut omul acesta de neamul său, pentru ca toată activitatea vieții sale până în ultimele clipe să o închine lui. Istoria nepărtinitoare va arăta cine a fost Dr. Aurel Mureșianu și ce a făcut el pentru neamul său.

Aromânii se asociază la durerea fraților de peste Carpați și roagă pe Atotputernicul, ca în locul lui Aurel Mureșianu să răsăr alți luptători mai vajnici, cari să ție tot mai sus steagul purtat o viață întreagă de Aurel Mureșianu și să-l conducă la isbânda desăvârșită.

mai adeseori la »Gazeta«, dar ne vedeam aproape în fiecare an.

Acum doi ani am petrecut întreaga vacanță în Brașov, când zilnic ne vedeam, discutam și îi ajutam la »Gazeta«. Era de atunci încă suferind și odată mă rugă să-i suplinesc măcar pentru o lună, ca să se recreeze. Las' că și eu eram obosit de multele mele ocupațiuni, dar îi spusei: »Ar trebui să cetesc cele 68 de volume ale »Gazetei« ca să te pot înlocui cu folos, ceeace firește este imposibil. Lucrul a rămas într'atâta... Atunci am văzut și am admirat marea lui suflet, care era preocupat până și în boală, numai și numai de marea cauză a românismului. De câte ori nu exclama în biroul lui: »Ah, frate Borgovene, cum nu am putere să adun în juru-mi, tot ce are mai bun, mai ales, și mai energie neamul nostru, ca să-l salvăm mai repede din ignoranță, din prejudecii, din vițuri, să-l scăpăm de politicianii de ocazie cari umblă cu doi bani în trei pungi și îmbată cu vorbe meșteșugite pe cei slabi de înger. Aci e slăbiciunea noastră. Să știi, că mai mult ne strică... ne înțelegerile dintre noi, puse la cale de acești precupeți de vorbe și de suflete, decât străinii.« Rău mă tem — îmi zise

O nouă interpelare în afacerea expulsării d-lui Nic. Iorga.

Deputatul român socialist bucovinean Grigorovici a adresat zilele trecute primului ministru Bienerth o nouă interpelare în chestiunea expulsării profesorului universitar. Iată textul acestei interpelări.

»Deputatul și profesorul român de istorie la universitatea din București, N. Iorga, a fost expulsat pentru totdeauna din Austria, prin dispoziția căpitaniei județului Suceava la începutul acestei luni, pe când voia să calce pe teritoriul Austriei. Subscrișii suntem departe de a ne identifica cu vederile politice ale d-lui prof. Iorga, totuși trebuie să condamnăm energic această expulsare ca nemotivată și de prisos.

D-l prof. Iorga este cercetător de istorie, el vine din România pentru a studia numeroasele monumente din istoria națională română, cari monumente se găsesc mai ales în Bucovina și nu de mult venise cu un grup de elevi din Suceava, pentru a vizita monumentele, cari există acolo din timpul principatului Moldova, și să le explice elevilor săi.

Din aceste împrejurări expulsarea savantului apare ca o lovitură contra muncii științifice și contra năzuințelor naționale-culturale ale Românilor în general. Cum nu se poate interzice savanților germani din imperiu ori savanților italieni din Italia de a face studii pe teritoriu german ori italian, tot astfel trebuie să fie permis și cercetătorului român din regatul român să facă studii în mijlocul conaționalilor săi români din Bucovina.

Expulsarea profesorului Iorga a provocat din această cauză nu numai la Români bucovineni, ci și în România, o nemulțumire explicabilă, o dispoziție, care nu poate fi indiferentă nici guvernului austriac, care desigur vede în relațiunile cât mai bune cu România o cheazășie a păcei și un mijloc de asigurare a intereselor noastre economice.

Din aceste motive, subscrișii adresăm întrebarea: E dispus guvernul să retragă imediat decretul de expulsare dat împotriva d-lui prof. Iorga?»

Alegerea de episcop dela Caransebeș

Ziarul »Drapelul« ocupându-se de știrile lansate în timpul din urmă de ziarele maghiare în ajunul alegerii episcopului eparchiei Caransebeșului, scrie următoarele:

»Toți candidații, cari pot veni în combinațiune sunt înalți dignitari bisericestii, cari ocupă posturi însemnate în viața noastră autonomă națională, investit fiind fiecare pe lângă cercul de atribuții proprii funcțiunii ce ocupă, și cu o măsură de încredere din cercul celor ce i-au pus și îi susțin în acele funcții.

O desbatere publicistică a persoanelor ar duce numai la grave compromiteri ale funcțiunii ce îndeplinesc aceste persoane în sinul vieții bisericestii. Și la nici un caz nu este iertat a discuta vrednicia ori nevrednicia acestor persoane sub raportul aspirării la mitra vlădicească, căci sub acest raport nu se poate face judecată dreaptă în publicistică. Iar interesul nostru ca neam și biserică nu poate fi a ne compromita și eventual nimici moralicește pe puținii oameni, pe cari îi avem în serviciul bisericii. De această im-

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Amintiri despre

Dr. Aurel Mureșianu.

București, 16 (29) Iunie 1909.

Era prin anul 1885. Adunarea generală a »Asociațiunii Transilvane« se ținu la Gherla, unde profesam la Preparandia română de 8 ani și mai bine. În prima zi de ședințe sosise la Gherla și Aurel Mureșianu, care, când intra în sala festivă, prin înfățișarea sa mândră și prin ținuta sa marțială, atrase privirile tuturor Românilor, cari nu-l mai văzuseră și al numărului oaspeți străini, Armeni și Unguri. Nici eu nu-l mai văzusem până atunci. Eu ținui desertația festivă »Spicuri din istoria pedagogiei la noi la Români«. După terminare, el cel dintâi m'a felicitat cu cuvintele »Bravo dascăle! Ai dreptate, aci în învățământul național se concentrează toată forța, existența și viitorul poporului român din aceste țări«. De atunci am rămas prietini. A doua zi l'am avut la un dejun frugal »dascălesc« — cum zise el, împreună cu regretatul

Dr. Alexi... Discuția era asupra mijloacelor răspândirii culturii românești în toate straturile societății noastre, chestie, căreia dânsul, îi dedică o bună parte din uriașa sa activitate ziaristică. În servirea acestui nobil scop scoase dânsul și »Gazeta de Duminecă« pentru popor, pentru a cărui deșteptare și progres general era însușit până la delir.

Pe la 1886 făcând o excursiune la București, l'am vizitat la Brașov. Atunci spunându-i între altele, că stăam prost cu școalele, că începe a ni-se maghiariza și preparandia și că ne mai putând îndura mizeriile, ce mi-le făcea episcopul Sabo, se poate să mă strămut la București, unde chiar se înființase noua școală de instituitori. »Să nu faci lucrul acesta: odată, că aci avem trebuința cea mai mare de dascăli bine pregătiți, și mai ales acolo, la voi, în dieceza Gherlei, al doilea, cei din țară, las' că n'ai să fii multumit cu obiceiurile lor, dar au ei oameni, sau dacă n'au, Sturdza ministrul de instrucțiune, n'are decât să și-i formeze«. L'am ascultat pentru doi ani de zile; însă în anul 1888 neputându-mă înțelege în chestii școlare cu greoiul și tardivul meu șef, m'am așezat în București. De atunci las' că-i scriam

odată — că voi muri fără să văd adunați încă odată, ca la 81 pe mulți buni împreună »uniți în cugete, uniți în simțiri« cum cerea neuitatul meu unchiu Andreiu... De atunci nu l'am mai văzut... Dar boala nu l'a mai slăbit.

În ultima scrisoare din 15 Dec. 1907, îmi scria din Brașov, între altele:

»Stimate Prietene! — »Eu sunt încă tot cam bolnăvicios și trebuie să muncesc puțin. De aceea mă vei scuza că nu ți-am scris mai curând. Broșura d-tale a mers încet din pricina greutăților tehnice la tipografie; totuși în anul acesta cred, că se va termina partea I. și apoi va urma publicarea părții II, în Gazeta, etc.

Articolul ce mi l'ai trimis în urmă așteaptă continuarea. De știam că ești așa de ocupat ca să nu mi-l poți trimite curând, așteptam cu el până ce ar fi sosit urmarea.

Îți mulțumesc pentru ceeace ai scris să se publice în numărul jubilar. Ar fi bine și cred o datorie pentru intelectualii noștri din Ardeal — cari trăiesc în București — să se intereseze de acest număr, care, cum știi, va apărea în decursul lunii lui Ianuarie st. v. anul viitor... Când convii cu ceilalți, să-i îndemni să dea cu toții:

prejurare trebuie să ne dăm cu toții seamă.

Mai mult ca ori și unde, trebuie să ținem seamă, mai ales la alegerea de episcop, de vaza și morala bisericeii, în serviciul căreia trebuie să stee toți ceie se cred în drept a aspira la vâldicie și au șanșe a obține în sinul membrilor Sinodului electoral o majoritate pentru dânsii. Și aici pot fi luați în considerare numai acei aspiranți, în jurul cărora s'a grupat deja un număr mai însemnat de deputați electorali

Trebuie să ne gândim la împrejurarea, că nu numai candidatul, care va obține majoritatea, ci și ceie vor rămânea în minoritate vor sta și mai departe în serviciul bisericeii, având a-și împlini chemarea la locurile, la cari sunt puși. Și noi trebuie să fim în situația, ca și după alegere, să putem privi cu fruntea senină în fața fiecărui din aceștia.

Toate motivele aceste, fiecare ponderos în felul seu, ne impun cea mai mare rezervă și prudență. De aceea trebuie să respingem toate încercările — oricât de seducătoare ar părea — ale foilor soviniști, de a provoca la noi o discuție pe tema persoanelor, ce vin în combinație la scaunul de episcop din Caransebeș. Fiecare deputat va avea să-și dea seamă în fața conștiinței sale de votul ce-l va pronunța.

Incheierea unui an școlar.

Craiova. 14/27 Iunie 1909.

Astăzi, în oarele de dimineață, liceul Carol I, și-a serbat incheierea anului de activitate școlară. Un public numărând o mie amfiteatru liceului. D-l director Mihail V. Dimitrescu, în o cuvântare însuflețită, a constatat situațiunea de azi a școlii ce conduce, și a arătat, că în contra unor șoapte anonime și răuvoitoare, anul acesta s'a putut vedea un progres îmbucurător, față cu trecutul, în toate privințele. Profesorii, pătrunși de chemarea lor de luminați și în același timp, de educatori ai tinerelor generațiuni încredințate lor, se îngrijesc nu numai de conștiințioasă predare a cursurilor și de exacta cercetare a școlii, ci și de o sănătoasă dezvoltare a facultăților morale și fizice a elevilor. A început azi a se da o însemnată cuvenită activității spontane și dezvoltării spiritului de observare și de inițiativă a tinerilor, precum și dezvoltării simțimentelor estetice, morale și naționale, prin studiul literaturii și istoriei naționale, prin cultivarea muzicii și a desenului. În acest scop, afară de oarele de lecții prescise de program, atât pentru obiectele de știință, cât și pentru ale dexterității, prin cari se înțeleg muzica vocală, desenul și gimnastica, s'au organizat asociațiuni între elevi, în cari, sub conducerea profesorilor, se deprind în lucrări libere de știință și literatură, și la sărbătorii naționale și religioase, sau în alte ore în cursul anului, întruniți în amfiteatru școlii sub ochii părinților, corespondenților și altor particulari, dau frumoase probe despre activitatea lor și de o nobilă emulațiune prin deprinderi în vorbire, în cugetare, în lecturi și declamațiuni de poezii și alte fragmente literare, și cari au talent, prin executări de muzică vocală și instrumentală. Vara se fac excursiuni botanice la câmp, și excursiuni geografice și istorice în deosebite părți ale regelui, și uneori peste frontiere în alte țări, locuite de Români, sau la vecinii noștri.

cu scriitorii distinși, cu poeții cu tot cursul lor pentru ca acest număr jubilar să fie cât mai frumos și să întrunească pe toți scriitorii noștri ardeleni, ca și pe ceilalți confrăți din România...

»Mi-ai vorbit de B... Te rog scrie-i că am lipsă de un colaborator harnic la foaie și întreabă-l, nu direct ca dela mine, ci ca dela D-ta (care Te știu că te interesează mult de »Gazetă«) dacă nu ar putea să vină măcar pe un an ori o jumătate de an la Brașov, începând cu luna lui Ianuarie?

»Ai văzut că acum procurorii ne dau și nouă destul de lucru... Dar nici noi nu ne dăm legați cu una cu două... Vom lupta până la ultima respirație pentru dreapta și sfânta noastră cauză!...«

Așa am cunoscut pe Aurel Mureșianu, așa l'am văzut până la »ultima-i respirație«, însuflețit — până la delir — pentru dreapta și sfânta noastră cauză... un martir, un erou căzut pe câmpul de luptă și de glorie al neamului românesc... Dacă cineva, de sigur, Aurel Mureșianu, a putut să exclame în ultima clipă: »Non omnis moriar!...«

Prof. V. Gr. Borgovan.

Din inițiativa autorității superioare școlare, au fost chemați anul acesta la un concurs general elevii din toată țara, și cel dintâiu la acest concurs, în științele matematice a reușit un elev din cl. VII. al liceului craiovean. S'a făcut concurs general de gimnastică, și elevii craioveni au eșit cei dintâi, încă cu un succes superior celui din anul trecut, când tot ei au luat întâiul premiu. De dorit este numai, în această disciplină de educațiune fizică, înălțurarea figurilor de forță, cari pot corespunde acrobatismului de profesiune, însă nu gimnastice școlare.

O bună măsură, dictată de noul regulament, este obligațiunea părinților și în lipsa acestora din localitate, a corespondenților, de a semna în registrul școlii numele și adresa lor, și de a fi astfel în continuă comunicațiune cu directorul școlii, și cu dirigentele clasei. Prin aceasta se înlesnește supraveghererea elevilor și în clasă și în afară din școală, a purtării, locuinței și modului, în cari trăesc. Și în această direcțiune încă se pune azi mai mult zel și mai multă silință ca în trecut.

Anul acesta am văzut cu plăcere introducându-se un alt mijloc nou pentru educațiunea morală, încurajându-se prin o distincțiune onorifică elevii, cari vor fi dovediți prin purtarea lor, că au cele mai alese calități morale. Un principe englez, fiind însărcinat să hotărască condițiunile premiilor date de regină elevilor din colegiul Wellington, hotără ca întâiul premiu să fie acordat, nu celui care știe mai mult, nici celui mai inteligent, nici celui mai punctual, nici celui mai silitor, nici chiar celui mai înțelept; dar celui mai bun, a celui care probează că are dispozițiuni de a deveni un om de inimă și de principii înalte, un om de caracter. Acest principe, el însuși om de elită, era convins de adevărul, care, cum zice Michelet, numai inimile nobile îl simțesc, că cea mai mare glorie este a fi bun. Un asemenea mijloc de emulațiune s'a introdus pentru elevii noștri, dându-se la sfârșitul anului un certificat de onoare, cea mai plăcută suvenir pentru el, aceluși elev, pe care colegii săi îl vor declara ca cel mai bun coleg.

După d. director a mai vorbit încă d. Virgil Boscărescu, ajutorul de primar, ca reprezentant al orașului, și d. dr. I. Drăgescu, în numele părinților, arătând fiecare cu o rară eloquentă, trebuința și posibilitatea educațiunii morale a copiilor și tinerilor, și datoritiile părinților și profesorilor, și exprimând direcțiunii și personalului didactic recunoștința lor pentru programele realizate.

Cele două coruri ale liceului au executat pe rând deosebite bucăți muzicale în aplauzele publicului, începând cu imnul regal.

La oarele 11 publicul a fost invitat să viziteze expozițiunea exercițiilor de desen și caligrafie, și să asiste la deprinderile gimnastice în curtea liceului.

S.

STIRILE ZILEI.

— 17 Iunie v.

Un monument al regelui Carol în Bavaria. Din Garmisch (Bavaria) se relatează următoarele: În splendidul parc al vilei conzului general român din München, d-l Carol Arnold de Günther, cunoscut în capitala Bavariei ca om de inimă, apărător aprig al intereselor românești și în același timp ca mare iubitor de arte, a avut loc zilele acestea desvălirea unui monument ridicat în onoarea regelui Carol al României. Monumentul reprezintă pe un soclu de granit bustul în mărime supranaturală a regelui, lucrat de sculptorul bucureștean Storkșicare o adevărată operă de artă. Atențiunea delicată ce se aduce regelui Carol prin această dedicațiune este cu atât mai impunătoare, cu cât Majestatea Sa Regele Carol este pentru Bavarizi o figură extraordinar de simpatică, prin faptul că petrece de ani în timpul verii cu membrii augustei familii Hohenzollern săptămâni întregi prin regiunile pitorești ale Alpilor bavarezi. Majestatea Sa a dat în repețite rânduri localității Garmisch, așezată la picioarele marelui munte Zugspitz, o preferință deosebită și a fost găzduit de d-l conzul general Günther și grațioasa sa soție în mareața lor vilă de acolo.

Starea sănătății lui Björnson. Se anunță din Cristiania, că contrar unor știri alarmante, starea sănătății marelui scriitor Björnsterne Björnson a rămas staționară în timpul acestor din urmă zile. Atacul de care a fost lovit bătrânul scriitor fiind de natură apoplectică, nu poate fi vorba de o repede îmbunătățire a stării lui.

Medicii nu se vor putea pronunța definitiv decât peste câteva săptămâni.

Vizita studenților români în Bulgaria. Din București se anunță, că d-l D. V. Anghel, delegat din partea »Uniunii generale a studenților«, a plecat la Sofia spre a stabili programul vizitei, pe care studenții români o vor face studenților bulgari. Programul acestei vizite va cuprinde mai multe puncte, între cari: răspândirea cărților românești în Peninsula Balcanică și solidaritatea între popoarele din Balcani pe tărâmul cultural, economic și social.

Pentru masa studenților români din Brașov s'a mai făcut următoarea contribuție:

D-l Dr. Iancu Meșianu și soția sa Elena din Zărnești, donează în loc de cunună pe mormântul fericitului protopop Bartolomei Baiulescu suma de 50 cor.

Primească generoșii donatori sincerile noastre mulțămite. — Direcțiunea școlii medii gr. or. rom. din Brașov.

Comitet filial al fondului de teatru în Năsăud. La inițiativa d-nului Aurel P. Bănuțiu, directorul artistic al societății noastre teatrale s'a înființat Sămbătă în 26 Iunie un comitet filial al fondului de teatru și în Năsăud. La ședința de constituire a luat parte și d-l Bănuțiu, căruia i-s'a făcut o primire foarte entusiastă. S'au înscris ca membrii fondatori: Emil Domide profesor, Dr. Teofil Tanca medic; membri pe viață: Ioan Ghetie director gimn., Alexandru Halită, Ioan Bichigan, Emil Mărcușiu, Dr. Nicolae Drăgan, Teodor Șimon, Virgil Șotropa, Stefan Scridon, Dr. Valer Seni, profesori, Alexandru Pălăgeșiu, notar comunal, Gavril Scridon prof. pens., Ioan Tomuța casar de bancă, Emil Tișca șef-contabil la »Mercur«, iar de membrii ordinari: Dr. Constantin Moisil, prof. pens. și Anton Hangea învățător. Comitetul filial se compune astfel: președinte: Ioan Bichigan profesor. Casar: Emil Mărcușiu profesor. Secretar: Nicolae Drăgan profesor. Membrii noi continuă a se înscrie la casarul Emil Mărcușiu. Tot astfel de comitete filiale ale Societății pentru fond de teatru român s'au mai înființat la intervenirea d-lui Aurel P. Bănuțiu și în comunele Rodna veche și Ilva mare.

Nenorocire la cursele de automobile. Din Moscova se anunță, că o mare nenorocire s'a întâmplat Duminică în timpul curselor de automobile. Pe când automobilul cunoscutului milionar Vitschiriu trecea peste podul râului Scuscha, balustrada podului s'a rupt și automobilul a căzut în apă dela o înălțime de 4 metri și jumătate. Vitschiriu și șoferul au murit.

Dela comisiunea centrală pentru alegerile dietale. Primim spre publicare următorul avis: În senzul art. de lege XV ex 1899 §. 147 se aduce la cunoștința publică, că asupra reclamațiunilor și observațiilor contra listelor provizorii ale alegătorilor dietali din cercurile de alegere I și II ale orașului Brașov pe anul 1910, se va decide în ședințele ce se vor ținea în 1 Iulie a. c. dela 3 oare și eventual în zilele următoare totdeauna la 11 oare a. m. în ordinea următoare: 1. Reclamațiuni contra listelor din cercul I. 1. Reclamațiuni contra listelor din cercul II.

Botezul infantei de Spania. La palatul dela Granaja din Madrid, a fost Duminică după amiază, în sala tronului, botezul solemn al infantei Beatrice. Nașii erau arhiducele Frederic Flavian și infanta Maria-Tereza, ținând locul arhiducesei Izabela. Regele, întreaga familie regală, președintele consiliului și miniștrii, ambasadorii Angliei și Austriei, marii demnitari și numeroase personaje, însoțite de soțiile lor au asistat la botez. În timpul ceremoniei s'au tras 15 lovituri de tun. Seara a fost un mare prânz de gală în onoarea arhiducelui.

ULTIME ȘTIRI.

Budapesta. 30 Iunie. Comitetul executiv al partidului independent s'a întrunit eri sub președinția lui Kossuth, care a comunicat comitetului propunerile ce i-s'au făcut de către Lukacs, invitând comitetul să decida în această privință.

Propunerile lui Lukacs sunt următoarele:

1) Numirea unui guvern așa zis independent, cu condiție însă, ca primul ministru, ministrul de interne și de finanțe să fie numiți din rândul

vechilor 67-ist, cari astăzi nu aparțin nici unui partid.

2) Introducerea votului universal.

3) Amânarea chestiunilor rămase în suspensiune până la convocarea noului parlament ales pe baza votului universal.

4) Un provizorat de trei ani în ce privește gestiunea băncii.

Comitetul executiv al partidului kossuthist a respins în unanimitate propunerile lui Lukacs și se crede că și partidul va lua aceeași hotărâre în conferința de azi. În cazul acesta misiunea lui Lukacs ar fi zădărnicită pentru a doua oară.

Înainte de a fi convocat comitetul executiv, Lukacs a avut o convorbire cu Iusth, căruia i-a comunicat propunerile sale. Iusth a știut de mai înainte că propunerea lui Lukacs în gestiunea băncii nu va permite o apropiere între punctul de vedere al Coroanei și dorința națiunii, de aceea el a declarat imediat că nu poate primi propunerile.

În urma dorinței exprese a lui Lukacs ca propunerile lui să fie aduse înaintea conferinței generale a partidului independent Kossuth va comunica partidului hotărârea luată de către comitetul executiv. Magyarország" auză de pe acum că partidul kossuthist va respinge în unanimitate propunerile menționate. Se naște acum întrebarea ce se va întâmpla în acest caz. Se vorbește de două combinațiuni. Unii propun ca să se amâne rezolvarea crizei până la toamnă, când se va numi un minister de afaceri, fără obligațiuni speciale. Alții sunt de părerea, că Lukacs sau un alt politician va fi însărcinat cu formarea unui cabinet interimistic, care ar avea să funcționeze până la toamnă. Este foarte puțin probabil ca acest cabinet să facă noi alegeri. În tot cazul însă, situațiunea se va lămurii peste câteva zile.

Viena, 30 Iunie. »Correspondenz bureau« din Viena află că împăratul Francisc Iosif a conferit președintelui republicii franceze, d-l Fallières, marea cruce a ordinului Sf. Stefan, drept recunoștință pentru activitatea sa mijlocitoare în vederea menținerii păcii prin ajutorul Franței.

Praga, 30 Iunie. Astăzi s'a început procesul celor 46 socialiști cehi, cari au fost dați în judeată pentru propagandă antimilitaristă și les majestate.

Sofia, 30 Iunie. Studenții bulgari, muntenegreni și sârbi, vor trimite în curând câte o delegațiune la Iași pentru a se consfătuși cu studenții români și a pune bazele unei confederațiuni a studenților țărilor balcanice.

Petersburg, 30 Iunie. Holera se întinde așa de mult, că au început să sosească specialiști străini pentru a studia aparițiunea periodică a flageului.

Messina, 30 Iunie. Eri după amiază a izbucnit un foarte violent incendiu în partea de sus a orașului între dărâmurile vechelor închisori. Au alergat la fața locului trupele de geniu și de marină însă a fost cu neputință a face să străbată pompele printre dărâmături. Se fac mari silințe de a se limita cel puțin incendiul.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor respons.: Victor Branisco.

Dr. STERIE N. CIURCU.

VIII Kochgasse Nr. 29 — Viena

Consultanți

cu celebritățile medicale, cu specialiștii de la facultatea de medicină din Viena.

Telefon nr. 17065.

Cursul la bursa din Viena.

Din 29 Iunie n. 1909.

Renta ung. de aur 4%	113.60
Renta de corone ung. 4%	93.10
Impr. câ. fer. ung. în aur 3 1/2%	82.90
Impr. câil. fer. ung. în argint 4%	93.10
Bonuri rurale croate-slavone	94.35
Impr. ung. cu premii	200.50
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	143.25
Renta de hârtie austr. 4 1/10	96.15
Renta de aur austr. 4 1/10	96.10
Renta de aur austr. 4%	117.45
Renta de corone austr. 4%	96.15
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	85.70
Loasiri din 1860	160.25
Acții de-ale Băncii ung. de credit 1774	—
Acții de-ale Băncii austr. de credit 753	—
Acții de-ale Băncii austro-ung. .	637.25
Napoleondori.	19.07
Mărci imperiale germane	117.45
London vista	240.07 1/2
Paris vista.	95.27 1/3
Costo italiene.	95 —

Cursul pieței Brașov

Din 30 Iunie n. 1909.

Bancnote rom. Cump. 18.94	Vënd.	19.01
Argint român	18.80	18.96
Lire turcesci	21.40	21.50
Scris. fonc. Albine 5%	100.—	101.—
Ruble Rusești	2.51	2.53
Napoleondori.	19.04	19.12
Galbeni	11.20	11.4
Mărci germane	117.—	117.40

Din partea vicecomitelui comit. Brassó.

Nr. 5788—1909.

Concurs.

Subscrisul prin aceasta scriu concurs la postul de inginer orășenesc, devenit vacant la orașul Brassó, și provoc pe toți aceia, cari doresc a obține acest post, a-și înainta petițiunile instruite conform cerințelor către subscribul vicecomite cel mult până în 30 Iulie st. n. a c., deoarece acele petițiuni, cari să vor înainta după acest termen, nu să vor mai lua în considerațiune.

Concurenții au a documenta, că posedă cualificațiunea recerută, ce etate și că ce purtare morală au, mai departe că posedă limba germană în scris și verbal.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt următoarele:

2800 coroane salariu fundamental, 600 cor. bani de quartir și cinci quinquenii de câte 200 coroane.

Inginerului, ce să va alege nu i este permis a face praxă privată.

Postul de inginer să întregeste pe viață.

Brassó, în 21 Iunie st. n. 1909.

Jekelius m. p.,

(642,1—2)

vicecomite.

Din partea vicecomitelui comit. Brassó.

Nr. 5789—1909.

Concurs.

Subscrisul scriu concurs la postul de inginer-architect, sistemizat din nou la orașul Brassó, și provoc pe toți aceia cari doresc a obține acest post ași înainta petițiunile instruite conform cerințelor către subscribul vicecomite cel mult până în 30 Iulie st. n. a c. deoarece acele petițiuni cari vor fi înaintate după acest termen nu să vor mai lua în considerațiune.

Concurenții au a documenta, că posedă cualificațiunea legală, mai departe ce etate au, purtarea morală, că unde au fost aplicați până acum,

că posedă limba germană în scris și verbal și că în branșa arhitecturii au făcut deja cel puțin 2 ani de zile praxă.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

2800 cor. salariu fundamental, 600 cor. bani de quartir și cinci quinquenii à 200 cor.

Atrag atențiunea concurenților la acea împrejurare, că celui ales nu-i este permis a face praxă privată.

Postul de inginer-architect să întregeste în sensul §-lui 109 al statutului de organizațiune orășenesc pe viață.

Brassó, în 21 Iunie st. n. 1909.

Jekelius m. p.,

(642,1—2)

vicecomite.

»Romana«

este titlul broșurei, care a apărut în editura tipografiei A. Mureșianu, cu descrierea și aplicarea dansului nostru de salon.

„Romana” dans de colona în 5 figuri. Descrișă și esplicată împreună cu musica ei, după compunerea ei originală. Cu-o introducere („în loc de prefață”), de Tunarul din Dumbrău, Popa. — Tipografia Aurel Mureșianu, Brașov 1903.

Broșura este în cuart mare, hârtie fină și tipar elegant, cu adausul unei cole de note (musica „Romanei” cu esplicări) și costă numai 2 cor. 50 bani (plus 5 bani porto-postal) pentru România 3 lei.

„Romana” se pôte procura de la tipografia A. Mureșianu, Brașov.

Frumșetea.

Cea mai mare dorință a fie-cărei dame este fără îndoială: a fi tot mai frumoasă și pentru a ajunge acest scop, să folosește de ori-ce ocazie, își sulumenește fața cu mijloace de necrezut, ceace în cele mai multe cazuri are de urmare, că fața în loc să devie mai frumoasă, se ruinează așa, încât este lipsă de timp lung și de o îngrijire mare până ce se restaurează iarăși.

Rezultatul unic în lume, ce l-a obținut farmacistul din Arad Clemens de Földes cu Margit-Crème a sa (cu deosebire în Franța și Germania), a îndemnat pe mulți a imita acest mijloc de renume universal, nestricăcios și care singur are efect miraculos contra tuturor necurătenilor din față, pistrii, pete de ficat, bubuțe etc. Această naturală, că nu a succes nimăru, deoarece secretul preparării Margit Crèmei nu-l știe decât inventatorul și producătorul, care și păstrează acest secret, pregătind întotdeauna singur acest preparat. Margit-Crème este prin urmare tot un fel, prelucrarea este întotdeauna îngrijită, din care cauză efectul este rapid și sigur. De acea să admoniază damele cu toată serioșitatea a nu și unge fața cu tot-felul de alifii; să se folosească numai un astfel de mijloc care să recomandă și de meștri vestii englezi, americani și francezi, ca un mijloc cu efect sigur, nestricăcios și p-ntru conservarea frumșetii. Acest mijloc cosmetic (de frumșete) de renume universal este Margit-Crème a lui Földes, care deja după o folosință de 4—5 zile schimbă tot l-pi-lea feței, depărtează pistrii, petele de ficat, sgrăbunțele, coșuri, roșata feții și a mănitor, dă feții frumșete ideală, vioicune și iufătosare tinerească. Un borcan mic costă 1 cor., mare 2 cor. Săpun-Margit 70 fil., și Pudră-Margit (albă, roșă și crème) 1 cor. Toate mijloacele aceste să pot folosi și separate. Mar-it-Crème a lui Földes se capătă în toată l-meă în fie-care farmacie mai mare dar dacă undeva nu s'ar afla, să ne adresăm direct la inventatorul: CLEMENS DE FÖLDES, farmacist în ARAD.

Depositar prin ipal în BRAȘOV: Julius Hornung; Emil Jekelius; Franz Kelemen; Victor Klein; Rudolf Kugler; Lang & Theil droguerie; Eug. Neustädter; Heimir Oberth; Victor Roth; Fridr. Steiner; Teusch & Tandler, droguerie. — SIGHIȘOARA: A. V. Linzner, farmacie.

SĂNĂTATEA

este cea mai scumpă binefacere pentru Dame, se poate conserva și cultiva folosind

CORSET GRADEFRONT

care este comod și modern.

se capătă după măsură sau gata numai în

MAGAZINUL

Mme B. GOLDSTEIN,

Confecționare de corsete specialitate

BRAȘOV, Strada Vămei Nr. 21.

Mașine de cusut

și părțile lor constitutive, fabricat indigen și din streinătate se capătă lucrute foarte bine și solid cu prețuri foarte ieftine la

Michael Mooser,

39. Brașov, Strada Porții 39.

Baile minerale vindecătoare din Előpatak

au efect deosebit contra boalelor de stomac, rinici, ud, mîtră ficat și splină, șoldină, reumatism, constipație, precum și contra boalelor, cari se desvoaltă din nervozitate. Cura cu renumita apă de beut Előpatak, urmată după ordinațiunea medicală, împreună cu băi răci și calde, masaj, gimnastica svedică, traiu dietetic dă rezultate foarte favorabile. Sesonul băilor dela 15 Maiu până la 15 Septemvrie. Stațiune de cale ferată Feldioara (Földvár) și Sepsis-György cu comunicație ieftină de trăsuri. Locuințe și întreținere ieftine și elegante Pentru sesonul prim din 15 Maiu până în 15 Iunie și al doilea dela 20 August până în 15 Septemvrie se plătește numai jumătate din taxa pentru cură și muzică. Locuința cu 50%, întreținerea mult mai ieftină. Apa minerală Előpatak ocupă primul rang între apele minerale aloaline ce conține alcaloid de fier se folosește și ca doforie de casă și e foarte plăcută amestecată cu vin sau cu beutură răcoritoare. În streinătate precum și în țeară se consumă anual mai mult ca un milion de sticle. Locul de trimiteră Előpatak și în cele mai multe orașe și case de comerț en gros.

La dorință se trimit și prospecte franco.

Directiunea.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădit cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté esecuta ori-ce comande cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
IN AUR, ARGINT ȘI COLORI.

CĂRȚI DE SCIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ

DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ

DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

ANUNȚURI.

REGISTRE și IMPRIMATE
pentru toate speciile de serviciuri.

BILANȚURI.

Compturi, Adrese,
Circulare, Scrisori.

Couverts, in toată mărimea.

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI
și RESTAURANTE.

PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE

BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, în etagiul, înderept în curte. — Prețurile moderate. —

Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

„Gazeta Transilvaniei” cu numărul a 10 kieri se vinde la zaraful Dumitru Pop, la tutungeria de pe parcul Rudolf și la Eremias Nepoții.

În fie-care zi se află: Krenwürstel proaspeți. — Șuncă excelentă. — Costițe de porc, fierțe și nefierțe — Cete mai fine cărnuri afumate,

la

KAMNER & JIRKOFKY,

fabricanți de cărnățarie, Brașov, Têrgul Inului No. 2.

Spedțiuni cu poșta în fie-care zi.

J. Brown